

**POLITIKA KAMATNIH STOPA
U KREDITNO-DEPOZITNIM POSLOVIMA
S POTROŠAČIMA**

Sadržaj

	Stranica
A. POLITIKA KAMATNIH STOPA – KREDITI	4
1. UVOD.....	4
2. VRSTE KAMATNIH STOPA.....	4
3. FIKSNA KAMATNA STOPA (F).....	4
4. ADMINISTRATIVNA KAMATNA STOPA (P).....	5
4.1. Utvrđivanje administrativne kamatne stope (P).....	5
4.1.1. Utvrđivanje bazne kamatne stope (B).....	5
4.1.1.1. Tržišna kamatna stopa (Mr).....	6
4.1.1.2. Premija koja u poslovima ugovaranja izvora financiranja pripada drugoj ugovornoj strani za Bančino korištenje izvora financiranja (Mp)	7
4.1.1.3. Regulatorni troškovi mjera monetarne politike (RMP).....	7
4.1.1.4. Trošak kapitala (TK).....	7
4.1.1.5. Premija za rizik (RP).....	8
4.1.2. Premija (p).....	8
4.1.3. Korektivni faktor (kf).....	8
4.1.3.1. Korektivni faktor u fiksnom postotku.....	9
4.1.3.2. Korektivni faktor u rasponu postotaka (od-do).....	10
4.2. Promjena administrativne kamatne stope (P).....	12
5. ADMINISTRATIVNA KAMATNA STOPA UZ TRŽIŠNI INDEKS (M).....	12
5.1. Utvrđivanje administrativne kamatne stope uz tržišni indeks - (M).....	13
5.1.1. Utvrđivanje kamatne marže.....	13
5.2. Promjena administrativne kamatne stope uz tržišni indeks (M).....	13
5.2.1. Datum utvrđivanja tržišnog indeksa i promjene kamatne stope zbog promjene vrijednosti tržišnog indeksa (Xt%).....	14
5.2.2. Određivanje visine tržišnih indeksa EURIBOR, LIBOR, ZIBOR i Trezorski zapisi Ministarstva financija.....	14
5.2.3. Promjena kamatne marže.....	16
6. PROMJENJIVA KAMATNA STOPA TEMELJEM ODLUKA EKSTERNIH NADLEŽNIH TIJELA, ODN. INSTITUCIJA (E).....	16
B. POLITIKA KAMATNIH STOPA - DEPOZITI	17
C. OBJAVE.....	17
D. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	18

POJMOVI I SKRAĆENICE

Banka - VOLKSBANK d.d.

EURIBOR – (skraćeno od Euro Interbank Offered Rate) predstavlja referentnu stopu na međubankarskom tržištu u EUR zoni, po kojoj su prvorazredne banke spremne plasirati EUR novčana sredstva drugim prvorazrednim bankama na istom tržištu. Ovisno o roku, postoje i različite vrste EURIBOR-a. Npr. za rok od 3 mjeseca, relevantan je EURIBOR 3M; za rok od 6 mjeseci, relevantan je EURIBOR 6M; EURIBOR 1Y relevantan je za rok od godine dana, itd.

LIBOR - (skraćeno od London Interbank Offered Rate) je londonska međubankovna ponudbena kamatna stopa, odnosno promjenjiva kamatna stopa po kojoj su banke koje posluju na londonskom tržištu kapitala spremne plasirati novčana sredstva drugim bankama sa istog tržišta. Vrijednost LIBOR-a također se definira za različita vremenska razdoblja, npr. LIBOR 3M, LIBOR 6M, LIBOR 1Y, itd.

ZIBOR - (skraćeno od Zagreb Interbank Offered Rate) predstavlja referentnu stopu na hrvatskom međubankarskom tržištu, po kojoj su banke spremne međusobno posuđivati (plasirati) novčana sredstva u HRK. Ovisno o roku, razlikujemo ZIBOR 1M, ZIBOR 3M, ZIBOR 6M, itd.

PRINOS NA TREZORSKE ZAPISE MINISTARSTVA FINACIJA - predstavlja prinos koji investitor u trezorske zapise (dužničke vrijednosnice) Ministarstva Financija ostvaruje kao naknadu na pozajmljena sredstva.

REUTERS - (THOMPSON REUTERS) je relevantni informacijski servis za izračun i objavu referentne stope Euribor®.

BID - cijena po kojoj su sudionici tržišta koji su kreatori cijene i koji kotiraju (izlažu vlastite cijene za kupnju i prodaju) spremni kupiti predmetne financijske instrumente u datom trenutku.

A. POLITIKA KAMATNIH STOPA - KREDITI

1. UVOD

U svrhu formiranja kamatnih stopa za nove ugovore o kreditu i izmjene kamatnih stopa za postojeće ugovore o kreditu, a koji krediti se odobravaju ili su odobreni potrošačima odnosno građanstvu, ovom politikom utvrđuju se vrste i struktura kamatnih stopa na kredite, parametri koji tvore tu kamatnu stopu, uzročno-posljedične veze koje utječu na visinu i kretanje tih parametara, te dostupnost istih potrošačima.

2. VRSTE KAMATNIH STOPA

S obzirom na svojstvo promjenjivosti kamatne stope, Banka može s klijentima - potrošačima ugovarati fiksne ili promjenjive kamatne stope.

Fiksna kamatna stopa (F) je kamatna stopa koja je nepromjenjiva kroz cijelo vrijeme trajanja kredita.

Promjenjiva kamatna stopa je kamatna stopa koja je podložna promjenama tijekom trajanja kredita, te kao takva može biti:

- **Administrativna kamatna stopa (P)** – kamatna stopa koja je podložna promjenama temeljem akata Banke
- **Administrativna kamatna stopa uz tržišni indeks (M)** – kamatna stopa koja je podložna promjenama temeljem akata Banke i s osnove tržišnog indeksa, marže i/ili drugih troškova
- Promjenjiva temeljem **odluka eksternih nadležni tijela, odn. institucija (E)**

3. FIKSNA KAMATNA STOPA (F)

Fiksna kamatna stopa (F) ugovara se u izuzetnim slučajevima, a vezana je uz određene izvore financiranja, te ovisi o troškovima tih izvora.

Primjer:

Fiksna kamatna stopa može se ugovoriti kod kredita čiji je povrat osiguran pravom Banke na namirenje iz depozita s time da je iznos depozita jednak iznosu kredita te kod kojeg depozita je kamatna stopa fiksna. Tada se taj depozit smatra izvorom financiranja za taj kredit. Pri tome se depozit i kredit moraju podudarati po iznosu, valuti i ročnosti.

4. ADMINISTRATIVNA KAMATNA STOPA (P)

Kod administrativne kamatne stope visina kamatne stope mijenja se sukladno odlukama nadležnih tijela Banke i aktima Banke. Administrativna kamatna stopa se u pojedinom ugovoru o kreditu ili u Odluci o kamatama i naknadama Banke navodi u postotku izraženom samo brojkom (npr. 6,00%, 7,25% i sl.) i uz naznaku da je kamatna stopa promjenjiva.

4.1. UTVRĐIVANJE ADMINISTRATIVNE KAMATNE STOPE (P)

Administrativna kamatna stopa (P) utvrđuje se kao rezultat dvije komponente prema formuli:

$$P = B + p$$

gdje je:

B - bazna kamatna stopa – promjenjivi dio ukupne kamatne stope,
p - premija – fiksni dio ukupne kamatne stope, nepromjenjiv kroz cijelo vrijeme trajanja kredita.

4.1.1. Utvrđivanje bazne kamatne stope (B)

Bazna kamatna stopa sadrži kvantitativne parametre koji odražavaju troškove pribavljanja financijskih sredstava na tržištu iz kojih se odobravaju krediti, obvezne troškove koji proizlaze iz regulative povezane s financiranjem, trošak minimalno potrebnog kapitala, te rizike povezane s kreditnim poslovanjem.

U skladu s navedenim, bazna kamatna stopa utvrđuje se kao zbroj slijedećih parametara prema navedenoj formuli:

$$B = Mr + Mp + RMP + TK + RP$$

gdje je:

- Mr - Tržišna kamatna stopa
- Mp - Premija koja u poslovima ugovaranja izvora financiranja pripada drugoj ugovornoj strani (npr. financijskoj instituciji) za Bančino korištenje izvora financiranja
- RMP - Regulatorni troškovi mjera monetarne politike
- TK - Trošak kapitala
- RP - Premija za rizik

4.1.1.1. Tržišna kamatna stopa (Mr)

Tržišna kamatna stopa je aktivna kamatna stopa na tržištu novca (kratkoročno) ili na tržištu kapitala (dugoročno) za alternativna tzv. bezrizična ulaganja, dakle za ulaganja u instrumente tržišta novca i kapitala prvoklasnih banaka, država, itd.

Tržišna kamatna stopa podudara se s kamatnom stopom po valuti u kojoj se kredit odobrava.

Pri formiranju bazne kamatne stope Banka utvrđuje tržišnu kamatnu stopu kao ponderiranu veličinu tržišnih kamatnih stopa na tržištu novca i kapitala, a prema valuti u kojoj je kredit odobren. Ukoliko ne postoji kotirana tržišna kamatna stopa na tržištu kapitala, uzima se samo tržišna kamatna stopa na tržištu novca.

Primjer:

Za nenamjenske kredite u EUR ili uz valutnu klauzulu vezanu na EUR tržišna kamatna stopa je ponderirana veličina:

80% 6M EURIBOR

20% ponderirani BID tržišni prinos do dospijeca na obveznice RH u EUR.

Tržišne kamatne stope koje primjenjuje Banka:

1) za kredite odobrene u valuti HRK:

- 1Y ZIBOR
- ponderirani BID tržišni prinos do dospijeca na obveznice RH u HRK

2) za kredite odobrene u valuti EUR ili uz valutnu klauzulu vezanu na EUR:

- 6M EURIBOR
- ponderirani BID tržišni prinos do dospijeca na obveznice RH u EUR

3) za kredite odobrene u valuti CHF ili uz valutnu klauzulu vezanu na CHF:

- 6M LIBOR

4) za kredite odobrene u ostalim valutama ili uz valutnu klauzulu vezanu na drugu valutu:

- 6M LIBOR

Pojedinim ugovorom o kreditu može biti utvrđena i druga tržišna stopa (npr. 3M EURIBOR).

4.1.1.2. Premija koja u poslovima ugovaranja izvora financiranja pripada drugoj ugovornoj strani za Bančino korištenje izvora financiranja (Mp)

Premija koja pripada drugoj ugovornoj strani za Bančino korištenje izvora financiranja je premija koju Banka plaća drugoj ugovornoj strani (npr. financijskoj instituciji) od koje pribavlja financijska sredstva za financiranje svog poslovanja odn. kredita koje Banka odobrava klijentima - potrošačima.

Premija može biti:

- a) Sovereign CDS za RH - ponderirana vrijednost,
- b) premija koju Banka prema Ugovoru o refinanciranju plaća drugoj ugovornoj strani.

Prilikom izračuna bazne kamatne stope uzima se u obzir premija koja ima veću vrijednost.

Sovereign CDS (Credit Default SWAP) je financijski derivat koji odražava premiju rizika određene države za financiranje na određeni rok, te njegova veličina kao takva ovisi o rating-u države i o roku na koji se zahtijeva likvidnost.

Primjer:

Za nenamjenske kredite u EUR ili uz valutnu klauzulu vezanu na EUR ponderirani sovereign CDS za RH je uzet je s ponderom tržišne kamatne stope na tržištu novca odn:

80% 7Y CDS za RH, jer je udjel stope tržišta novca u ukupnoj tržišnoj stopi također 80% 6M EURIBOR.

4.1.1.3. Regulatorni troškovi mjera monetarne politike (RMP)

Regulatorni troškovi mjera monetarne politike su troškovi koji nastaju kao posljedica obveznih izdvajanja utvrđenih odlukama Hrvatske narodne banke i drugih regulatora u sferi monetarne politike. Trenutno važeća obvezna izdvajanja utvrđena su odlukom o obveznoj pričuvi, te odlukom o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima.

Ukoliko se utvrdi nova mjera u sferi monetarne politike ista će se dodati u izračun regulatornih troškova mjera monetarne politike.

4.1.1.4. Trošak kapitala (TK)

Banka mora pri aktivnom poslovanju, osim izvora financiranja dostupnih na tržištu angažirati i minimalno potreban vlastiti kapital.

Iznos minimalno potrebnog vlastitog kapitala ovisi o ponderiranoj rizičnoj aktivi, minimalnoj adekvatnosti kapitala, te o trošku tako pribavljenog minimalnog kapitala.

4.1.1.5. Premija za rizik (RP)

Banka izračunava premiju za rizik na nivou portfelja metodom očekivanog gubitka, odn. onog iznosa za koji se očekuje da neće biti naplaćen po određenoj izloženosti.

4.1.2. Premija (p)

Iznos premije određuje se prilikom ugovaranja pojedinog kredita te je kao takav nepromjenjiv kroz cijelo vrijeme trajanja kredita.

4.1.3. Korektivni faktor (kf)

Korektivni faktor predstavlja korekciju visine administrativne kamatne stope za djelovanje kvalitativnih čimbenika.

Kvalitativni čimbenici mogu biti:

1. stanje ponude i potražnje kredita na tržištu (konkurencija) – *npr. kretanje prosječnih kamatnih stopa na stambene kredite drugih banaka na tržištu koje tu vrstu kredita nude klijentima može imati utjecaj na visinu kamatne stope za takvu vrstu kredita;*
2. stanje likvidnosti – *npr. ukoliko Banka raspolaže viškovima likvidnosti koje treba plasirati u kredite klijentima, stimuliranjem kredita klijentima - potrošačima Banka može ubrzati plasman tog viška likvidnosti;*
3. odnos banka – klijent – *npr. broj postojećih proizvoda i usluga koje jedan klijent - potrošač Banke koristi može utjecati na stimuliranje novog kredita tom klijentu;*
4. politika upravljanja portfeljem – *npr. Banka je kroz projektno financiranje financirala svog korporativnog klijenta koji je izgradio stanove za tržište. Kako bi taj klijent uredno vraćao takav plasman, te stanove treba i prodati na tržištu, te Banka stimuliranjem stambenih kredita uz nižu kamatnu stopu može pospješiti takvu prodaju.*

Ukoliko se u budućnosti pojave drugi kvalitativni čimbenici za koje se procijeni da su relevantni za visinu administrativne kamatne stope, oni će se objaviti u ovoj Politici, te će o njima klijenti - potrošači biti pravovremeno izvješteni na transparentan način.

Korektivni faktor može, ali i ne mora, biti korišten prilikom utvrđivanja visine administrativne kamatne stope na pojedine vrste kredita u određenom razdoblju. Ukoliko je korektivni faktor korišten prilikom utvrđivanja visine administrativne kamatne stope, tada formula za njen izračun glasi:

$$P = B + p - kf$$

s time da će prilikom zaključenja ugovora o kreditu Banka obavijestiti klijenta - potrošača o načinu izračuna, iznosu korektivnog faktora, te eventualno o rasponima unutar kojih se iznos korektivnog faktora može mijenjati.

Utjecaj korektivnog faktora može imati ograničeno trajanje. Ako je prvotno određeno da utjecaj korektivnog faktora ima ograničeno trajanje, važenje korektivnog faktora može se naknadno produžiti.

Primjer: Banka može prilikom plasiranja određenog proizvoda imati akciju koja ima ograničeni rok trajanja i kao takva ima određeni korektivni faktor koji utječe na visinu kamatne stope tog proizvoda. Banka naknadno odluči da zbog dobrog odjeka ili povoljnih učinaka akcije produži utjecaj korektivnog faktora na taj proizvod.

Korektivni faktor može biti definiran u fiksnom postotku ili u rasponu postotaka:

4.1.3.1. Korektivni faktor u fiksnom postotku

Administrativne kamatne stope koje u sebi sadrže korektivni faktor u fiksnom postotku neće se mijenjati na niže sve dok, kumulativno gledajući, iznos pada bazne kamatne stope prema izračunu sukladno ovoj Politici ne dosegne iznos korektivnog faktora.

Primjer 1: Pad bazne kamatne stope manji od korektivnog faktora

Bazna kamatna stopa kao rezultat relevantnih parametara iznosi 6%, a administrativna kamatna stopa uz premiju od 1 postotni bod i primijenjeni korektivni faktor u iznosu 1,5 postotnih bodova iznosi 5,5%. Naime, prema formuli:

$$P = B + p - kf$$

administrativna kamatna stopa jednaka je:

$$5,5\% = 6,0\% + 1,0\% - 1,5\%$$

U prvom periodu promatranja, bazna kamatna stopa pala je za 1 postotni bod, te sada iznosi 5,0%.

Administrativna kamatna stopa za klijenta - potrošača ne mijenja se i ostaje dalje 5,5% jer je kumulativni iznos pada bazne stope (pad od 1 postotni bod) manji od iznosa korektivnog faktora (1,5 postotnih bodova).

Administrativne kamatne stope koje u sebi sadrže korektivni faktor u fiksnom postotku mijenjat će se na niže nakon što, kumulativno gledajući, iznos pada bazne kamatne stope prema izračunu sukladno ovoj Politici

dosegne iznos jednak ili veći od korektivnog faktora. U tom slučaju administrativna kamatna stopa promijenit će se na niže u iznosu razlike između navedenog pada bazne kamatne stope i korektivnog faktora

Primjer 2: Pad bazne kamatne stope veći od korektivnog faktora

Nastavno na Primjer 1, moguće je da u drugom periodu promatranja bazna kamatna stopa padne za daljnjih 1 postotni bod, te sada iznosi 4,0%. Administrativna kamatna stopa mijenja se na niže samo za 0,5 postotnih bodova i to sa 5,5% na 5,0% jer je kumulativni iznos pada

bazne stope (2 postotna boda) veći od iznosa korektivnog faktora (1,5 postotnih bodova) za 0,5 postotnih bodova.

Ako kod administrativnih kamatnih stopa koje u sebi sadrže korektivni faktor u fiksnom postotku prvo dođe do promjene na niže koje uzrokuju anuliranje korektivnog faktora (kako je opisano u prethodnom stavku), a u narednom razdoblju kumulativno gledajući dođe do porasta bazne kamatne stope u visini jednakoj ili većoj od korektivnog faktora, tada se kod utvrđivanja visine administrativnih kamatnih stopa ponovno u obzir uzima korektivni faktor.

Primjer 3: Porast bazne kamatne stope veći od korektivnog faktora nakon razdoblja u kojem je pad bazne kamatne stope bio veći od korektivnog faktora

Nastavno na Primjer 2, moguće je da u narednom periodu promatranja bazna kamatna stopa poraste za 2 postotna boda, te sada iznosi 6,0%. Administrativna kamatna stopa mijenja se na više, ali samo za 0,5 postotnih bodova i to sa 5,0% na 5,5% jer se u izračun ponovno uključuje korektivni faktor u iznosu 1,5 postotnih bodova.

Administrativne kamatne stope koje u sebi sadrže korektivni faktor u fiksnom postotku mijenjat će se na više u slučaju porasta bazne kamatne stope uz primjenu korektivnog faktora, ali samo ako se ne radi o slučaju porasta nakon pada opisanom u prethodnom stavku.

Primjer 4: Porast bazne kamatne stope

Bazna kamatna stopa kao rezultat relevantnih parametara iznosi 6%, a administrativna kamatna stopa uz premiju od 1 postotni bod i primijenjeni korektivni faktor 1,5 postotnih bodova za klijenta - potrošača iznosi 5,5%. Naime, prema formuli:

$$P = B + p - kf$$

administrativna kamatna stopa jednaka je:

$$5,5\% = 6,0\% + 1,0\% - 1,5\%$$

U periodu promatranja, bazna kamatna stopa porasla je za 1 postotni bod, te sada iznosi 7,0%. Administrativna kamatna stopa za klijenta - potrošača raste za 1 postotni bod i mijenja se uz primjenu korektivnog faktora na 6,5%, te je kao takva još uvijek niža od administrativne kamatne stope koja bi bila utvrđena bez korektivnog faktora (8,0%).

4.1.3.2. Korektivni faktor u rasponu postotaka (od-do)

Korektivni faktor u rasponu postotaka koristi se kod kvantificiranja kvalitativnih čimbenika. Kvalitativni čimbenici navedeni su u točki 4.1.3. ove politike (stanje ponude i potražnje kredita na tržištu, stanje likvidnosti, odnos banka – klijent, politika upravljanja portfeljem i sl.)

Nakon što se u nekom trenutku utvrdi iznos korektivnog faktora s obzirom na aktualne kvalitativne čimbenike, na primjenu tako utvrđenog korektivnog faktora primjenjuju se pravila iz točke 4.1.3.1. ove Politike. Ako naknadno nastupe drugi kvalitativni čimbenici tada se opet utvrđuje iznos korektivnog faktora te se potom nastavljaju primjenjivati pravila iz točke 4.1.3.1. ove Politike i to sve dok opet ne nastupe uvjeti za ponovno utvrđivanje iznosa korektivnog faktora unutar raspona postotaka.

Primjer 1:

Kvalitativni čimbenik stanje ponude i potražnje na tržištu kredita (konkurencija) za primjenu korektivnog faktora:

Zbog povećane ponude određene vrste kredita u odnosu na potražnju, kamatne stope mogu biti niže u odnosu na izračunatu administrativnu kamatnu stopu (P) za tu vrstu kredita.

U ovom slučaju Banka primjenjuje korektivni faktor koji se kreće u rasponu od 1 do 0,2. postotna boda. Ukoliko u određenom razdoblju dođe do povećanja kamatnih stopa na tržištu za 0,6 postotnih bodova Banka ima pravo smanjiti iznos korektivnog faktora za 0,6 postotnih bodova.

Primjer 2:

Kvalitativni čimbenik stanje likvidnosti za primjenu korektivnog faktora:

Ukoliko Banka raspolaže viškovima likvidnosti iznad interno utvrđenih rezervi likvidnosti, Banka može nižim kamatnim stopama u odnosu na izračunatu administrativnu kamatnu stopu (P) ubrzati plasman tih viškova u kredite klijentima - potrošačima.

U ovom slučaju Banka primjenjuje korektivni faktor koji se kreće u rasponu od 1 do 0,2 postotna boda. Ukoliko u određenom razdoblju dođe do smanjenja viškova likvidnosti, a rezerve likvidnosti se približe utvrđenom minimumu, Banka ima pravo smanjiti iznos korektivnog faktora.

Primjer 3:

Kvalitativni čimbenik odnos banka-klijent za primjenu korektivnog faktora:

Banka može ponuditi klijentu - potrošaču nižu kamatnu stopu u odnosu na izračunatu administrativnu kamatnu stopu (P) jer taj klijent koristi više drugih proizvoda Banke. U ovom slučaju Banka primjenjuje korektivni faktor

koji se kreće u rasponu od 1 do 0,2 postotna boda. Ukoliko klijent - potrošač prestane koristiti neki od proizvoda Banke, Banka ima pravo smanjiti iznos korektivnog faktora.

Primjer 4:

Kvalitativni čimbenik politika upravljanja portfeljem za primjenu korektivnog faktora:

Banka može ponuditi klijentu - potrošaču nižu kamatnu stopu u odnosu na izračunatu administrativnu kamatnu stopu (P) ukoliko želi pospješiti prodaju stanova iz projektnog financiranja. U ovom slučaju Banka primjenjuje korektivni faktor koji se kreće u rasponu od 1 do 0,2 postotna boda. Nakon što se prodaju stanovi iz projektnog financiranja, Banka ima pravo smanjiti iznos korektivnog faktora.

4.2. PROMJENA ADMINISTRATIVNE KAMATNE STOPE (P)

Banka ima pravo promijeniti kamatnu stopu koja je ugovorena kao administrativna kamatna stopa u smislu ove Politike temeljem postojećih poslova ugovorenih s Bankom u slučaju promjene bazne kamatne stope iz točke 4.1.1.

Prvo utvrđivanje parametara i prvi izračun bazne kamatne stope prema navedenim parametrima izradit će se na datum 31.12.2010. Također, kao početni datum promatranja prve promjene bazne kamatne stope uzima se početak primjene ove Politike odn. 31.12.2010.

Slijedeći datumi na koje se izračunavaju i promatraju parametri bazne kamatne stope su zadnji dani prvih i trećih kalendarskih kvartala odn. 31.03. i 30.09.

U slučaju da na promatrani datum dođe do promjene bazne kamatne stope za više od 0,10 postotnih bodova kumulativno u odnosu na prvi promatrani datum 31.12.2010., a kasnije u odnosu na datum kada je provedena zadnja promjena administrativne kamatne stope, Banka ima pravo promijeniti administrativnu kamatnu stopu najviše za iznos promjene bazne kamatne stope. Pri tome se takva kumulativna promjena zaokružuje na dvije decimale.

U slučaju usklađivanja kamatnih stopa nove kamatne stope primjenjuju se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana utvrđene promjene parametara.

Ukoliko Banka u nekom razdoblju ne poveća administrativnu kamatnu stopu iako na to ima pravo temeljem odredbi iz ove Politike, Banka može navedeno povećanje administrativne kamatne stope provesti u nekom kasnijem trenutku ili može napraviti prijebor u odnosu na smanjenje administrativne kamatne stope koje bi moglo nastati u nekom trenutku u budućnosti.

5. ADMINISTRATIVNA KAMATNA STOPA UZ TRŽIŠNI INDEKS (m)

Administrativna kamatna stopa uz tržišni indeks (M), ukoliko nije drugačije ugovoreno ili utvrđeno, učestalost izmjene visine kamatne stope provodi se sukladno vremenskom obilježju iz tržišnog indeksa, prema ugovorenom datumu promjene kamatne stope, te sukladno odlukama nadležnih tijela Banke i aktima Banke. Administrativna kamatna stopa uz tržišni indeks se u pojedinom ugovoru o kreditu ili u Odluci o kamatama i naknadama Banke navodi u postotku izraženom kao kombinacija oznake tržišnog indeksa i brojke postotnog boda (npr. EURIBOR 3M + 3,00%, LIBOR 6M + 4,25% i sl.)

5.1.UTVRĐIVANJE ADMINISTRATIVNE KAMATNE STOPE UZ TRŽIŠNI INDEKS - (M)

Formula za utvrđivanje administrativne kamatne stope uz tržišni indeks je:

$$M = aX_t\% + m\%$$

pri čemu je:

- M - visina administrativne kamatne stope uz tržišni indeks iskazana u %
- a - postotna vrijednost tržišnog indeksa (100%)*
- $X_t\%$ - tržišni indeks (EURIBOR, LIBOR, ZIBOR, prinos na Trezorske zapise i drugi), pri čemu t označava vremensko obilježje
- m% - kamatna marža

*Vrijednost „a“ Banka može zbog utjecaja kvalitativnih čimbenika utvrditi kao veličinu različitu od 100%. U takvim slučajevima, vrijednost „a“ će se utvrditi u samom ugovoru o kreditu.

5.1.1. UTVRĐIVANJE KAMATNE MARŽE

Kamatna marža utvrđuje se kao rezultat šest parametara prema slijedećoj formuli:

$$m = M_p + RMP + TK + RP + p$$

gdje je:

- M_p - Premija koja u poslovima ugovaranja izvora financiranja pripada drugoj ugovornoj strani (npr. financijskoj instituciji) za Bančino korištenje izvora financiranja
- RMP - Regulatorni troškovi mjera monetarne politike
- TK - Trošak kapitala
- RP - Premija za rizik
- p - premija – fiksni dio ukupne kamatne stope, nepromjenjiv kroz cijelo vrijeme trajanja kredita

Parametri Mp, RMP, TK, RP i p imaju značenje i učinke određene u točkama 4.1.1.2., 4.1.1.3., 4.1.1.4., 4.1.1.5. i 4.1.2. ove Politike.

5.2. PROMJENA ADMINISTRATIVNE KAMATNE STOPE UZ TRŽIŠNI INDEKS (M)

Na izmjenu visine kamatne stope utječu svi navedeni parametri i svi parametri su promijenjivi, osim premije (p) unutar kamatne marže (m).

5.2.1. Datum utvrđivanja tržišnog indeksa i promjene kamatne stope zbog promjene vrijednosti tržišnog indeksa ($X_t\%$)

Kod tržišno indeksiranih kamatnih stopa, ukoliko nije drugačije ugovoreno ili utvrđeno, učestalost izmjene visine kamatne stope provodi se sukladno vremenskom obilježju iz tržišnog indeksa i prema ugovorenom datumu promjene kamatne stope.

Kod tržišno indeksiranih kamatnih stopa vezanih uz prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija RH, ukoliko nije drugačije ugovoreno ili utvrđeno, učestalost izmjene visine kamatne stope provodi se mjesečno, odnosno tromjesečno i prema ugovorenom datumu promjene kamatne stope.

Tržišni indeksi mijenjaju se sukladno promjenama na tržištu novca ili drugom tržištu na kojem kotiraju cijene, te se objavljuju na način na koji se objavljuju izmjene i/ili dopune Općih uvjeta poslovanja s građanima.

Tržišni indeksi referentni za Opće uvjete poslovanja s građanima su:

VALUTA	TRŽIŠNI INDEKS*	VREMENSKO OBILJEŽJE TRŽIŠNOG INDEKSA**
HRK	prinos na trezorske zapise MF	91 dan, 182 dana, 364 dana
	ZIBOR	1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
EUR	EURIBOR	1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
	LIBOR	1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
CHF,USD,GBP	LIBOR	1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
OSTALE VALUTE	LIBOR	1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci

*Banka svojim odlukama

može utvrditi i druge tržišne indekse i vremenska obilježja tržišnih indeksa.

**Ukoliko je tržišni indeks EURIBOR, a prati se vremensko obilježje tržišnog indeksa 3 mjeseca, u ugovorima o plasmanu definirana je kamatna stopa vezana uz promjenu tromjesečnog EURIBOR-a.

5.2.2. ODREĐIVANJE VISINE TRŽIŠNIH INDEKSA EURIBOR, LIBOR, ZIBOR i Trezorski zapisi Ministarstva financija

Za kredite čija je kamatna stopa vezana uz tržišne indekse EURIBOR, LIBOR, ZIBOR te za prinose na Trezorske zapise Ministarstva financija, mjerodavan je tržišni indeks važeći za kalendarsko razdoblje u kojem je plasiran kredit. Relevantnim kalendarskim razdobljem smatra se kalendarsko razdoblje koje odgovara vremenskom obilježju tržišnog indeksa (npr. za EURIBOR 3M, LIBOR 3M te ZIBOR 3M relevantno kalendarsko razdoblje je tromjesečje; za EURIBOR 6M, LIBOR 6M te ZIBOR 6M relevantno kalendarsko razdoblje je polugodište, itd.).

Tržišni indeksi EURIBOR, LIBOR i ZIBOR za određeno kalendarsko razdoblje fiksiraju se dva radna dana prije početka kalendarskog razdoblja. Vrijednosti ovih tržišnih indeksa Banka preuzima sa Thompson Reuters informacijskog servisa, objavljene u 11 sati, odnosno 12.30 sati (za LIBOR) dva radna dana prije početka perioda promjene kamatne stope (ukoliko ugovorom ili za pojedini proizvod nije drugačije utvrđeno).

Kod tržišno indeksiranih kamatnih stopa vezanih uz prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija RH, važećim tržišnim indeksom za kalendarsko razdoblje smatra se **ostvarena** kamatna stopa na posljednjoj održanoj aukciji trezorskih zapisa istog dospijeća, prije početka tekućeg kalendarskog razdoblja.

Važeće vrijednosti tržišnih indeksa za tekuće kalendarsko razdoblje Banka objavljuje u svim poslovnicama.

Kod kredita koji se plasiraju u tranšama za novo plasirane tranše primjenjuju se kamatna stopa koja se primjenjuje na prethodno isplaćene tranše.

Vrijednost tržišnog indeksa

Vrijednost tržišnog indeksa vrijedit će do kraja tekućeg perioda promjene kamatne stope kada se utvrđuje nova vrijednost za sljedeće razdoblje.

Prestanak postojanja tržišnog indeksa

Ukoliko određeni tržišni indeks prestane postojati, ugovorne strane u pisanom obliku ugovorit će novi tržišni indeks. U suprotnom, prelazi se na administrativnu kamatnu stopu.

Datum određivanja tržišnog indeksa

Banka za tržišno indeksirane kamatne stope primjenjuje dva načina ponovnog određivanja tržišnog indeksa, a samim tim i kamatne stope:

- na početku kalendarskih razdoblja

vrijednost tržišnog indeksa mijenja se na početku kalendarskog razdoblja:

- kod mjesečne promjene kamatne stope – vrijednost tržišnog indeksa određuje se na početku kalendarskog mjeseca (1.1., 1.2., 1.3. ...) sukladno prethodno navedenom načinu određivanja vrijednosti tržišnih indeksa za tekuće razdoblje

promjene kamatne stope

- kod kvartalne promjene kamatne stope – vrijednost tržišnog indeksa određuje se na početku kalendarskog kvartala (1.1.,1.4.,1.7. i 1.10.) sukladno prethodno navedenom načinu određivanja vrijednosti tržišnih indeksa za tekuće razdoblje
- kod polugodišnje promjene kamatne stope – vrijednost tržišnog indeksa određuje se na početku kalendarskog polugodišta (1.1. i 1.7.) sukladno prethodno navedenom načinu određivanja vrijednosti tržišnih indeksa za tekuće razdoblje
- kod godišnje promjene kamatne stope - vrijednost tržišnog indeksa određuje se na početku kalendarske godine (1.1.) sukladno prethodno navedenom načinu određivanja vrijednosti tržišnih indeksa za tekuću godinu

- **na ugovorno ili na drugi način utvrđeni datum**

vrijednost tržišnog indeksa mijenja se na ugovorno, odnosno na drugi način određeni datum:

- kod mjesečne promjene kamatne stope - vrijednost tržišnog indeksa određuje se na utvrđeni datum za sljedeće mjesečno razdoblje promjene (npr. od 17.1. do 17.2. ili npr. 30.6. do 31.7.)
- kod tromjesečne promjene kamatne stope - vrijednost tržišnog indeksa određuje se na utvrđeni datum za sljedeće tromjesečno razdoblje promjene (npr. od 15.12. do 15.3. ili npr. 30.9. do 31.12.)
- kod šestomjesečne promjene kamatne stope - vrijednost tržišnog indeksa određuje se na utvrđeni datum za sljedeće šestomjesečno razdoblje promjene (npr. od 26.2. do 26.8. ili NR. 31.12. do 30.6.)
- kod godišnje promjene kamatne stope - vrijednost tržišnog indeksa određuje se na utvrđeni datum za sljedećih godinu dana (npr. od 14.7. do 14.7. ili NR. 31.12. do 31.12.)
- nekom drugom učestalošću prema vremenskom obilježju iz tržišnog indeksa ili ugovora

5.2.3. PROMJENA KAMATNE MARŽE

Banka ima pravo za vrijeme trajanja poslovnog odnosa promijeniti kamatnu maržu, u slučaju promjene promjenjivih parametara koji tvore kamatnu maržu iz točke 5.1.1. ove Politike.

Prvi izračun kamatne marže prema navedenim parametrima izradit će se na datum 31.12.2010.

Slijedeći datumi na koje se izračunava i promatra kamatna marža su su zadnji dani prvih i trećih kalendarskih kvartala odn. 31.03. i 30.09.

U slučaju da na promatrani datum dođe do promjene kamatne marže za više od 0,10 postotnih bodova kumulativno u odnosu na datum kada je provedena zadnja promjena kamatne marže, Banka može promijeniti kamatnu maržu najviše za iznos te promjene. Pri tome se takva kumulativna promjena zaokružuje na dvije decimale.

Klijenta - potrošača će se u slučaju promjene visine kamatne marže koja dovede do promjene visine kamatne stope obavijestiti na način predviđen Općim uvjetima za poslovanje s građanima.

6. PROMJENJIVA KAMATNA STOPA TEMELJEM ODLUKA EKSTERNIH NADLEŽNIH TIJELA, ODN. INSTITUCIJA (E)

Promjenjiva kamatna stopa temeljem odluka eksternih nadležnih tijela odn. institucija je kamatna stopa koja može biti regulirana zakonom ili ugovorom između Banke i određene eksterne institucije.

Primjer:

Kreditni odobreni iz sredstava HBOR-a, krediti iz programa društveno poticanje stanogradnje (POS), krediti uz subvencije od strane lokalne uprave i samouprave i sl.

B. POLITIKA KAMATNIH STOPA - DEPOZITI

Pri formiranju i promjeni kamatne stope na depozite koji su ugovoreni kao depoziti s promjenjivom kamatnom stopom Banka se rukovodi tržišnim i kvalitativnim uvjetima.

Kvalitativni uvjeti koji mogu utjecati na promjenu kamatnih stopa kod pasivnih poslova odn. depozita su slijedeći:

- promjene regulatornih zahtjeva koje mogu rezultirati porastom/smanjenjem regulatornih troškova za određene produkte,
- pogoršanje/poboljšanje pozicije likvidnosti Banke, kao i likvidnosne situacije na lokalnom i stranom financijskom tržištu,
- smanjenje/povećanje dostupnosti alternativnih izvora financiranja,
- smanjenje/povećanje premije rizika za Hrvatsku (CDS), te posljedično smanjenje / povećanje cijene alternativnih izvora financiranja,
- smanjenje/povećanje cijena na lokalnom i stranom tržištu novca,
- smanjenje/povećanje potražnje i cijena na tržištu plasmana (kreditni potrošačima), kao i smanjenje / porast kreditnih rizika,
- smanjenje/povećanje potražnje i cijena na tržištu depozita (depoziti potrošača),
- promjene monetarnog okruženja, makroekonomskih parametara, te međuvalutarnih kretanja.

Promjene navedenih kvalitativnih uvjeta mogu rezultirati promjenom ugovorenih kamatnih stopa za vrijeme trajanja ugovorenog perioda oročenja. Kamatne stope se mogu mijenjati isključivo u rasponu od -1,5 postotna boda p.a. do +1,5 postotna boda p.a. u odnosu na ugovorenu kamatnu stopu na depozit. Visina i smjer promjene kamatne stope ovise o smjeru i intenzitetu promjene kvalitativnih kriterija.

Banka može promijeniti visinu pasivne kamatne stope na depozite potrošača ukoliko dođe do kvantitativne promjene kvalitativnih uvjeta za više od 0,2 postotna boda promatrajući kumulativno navedene kvalitativne uvjete.

C. OBJAVE

Ova Politika dostupna je u svim poslovnicama Banke, kao i na internetskim stranicama Banke.

Parametri za izračun bazne kamatne stope i kamatne marže dostupni su u svim poslovnicama Banke.

D. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Politika počinje se primjenjivati u kreditno-depozitnom poslovanju s potrošačima od 10.03.2011.

Slijedeća pravila primijenjuju se na postojeći portfelj kredita potrošačima, s time da postojeći portfelj kredita čine svi krediti odobreni potrošačima do 31.12.2010.:

- Banka može smanjiti kamatnu stopu u slučaju kada je aktualna kamatna stopa u kreditu veća od bazne kamatne stope izračunate sukladno ovoj Politici uvećane za maržu u rasponu od 2% do 5%, ali pod uvjetom da tako izračunata kamatna stopa ne bude manja od administrativne kamatne stope važeće u tom razdoblju za tu vrstu kredita, i to bez utjecaja korektivnog faktora, ukoliko korektivni faktor postoji;
- Banka može povećati kamatnu stopu u slučaju kada je aktualna kamatna stopa u kreditu manja od bazne kamatne stope izračunate sukladno ovoj Politici uvećane za maržu u rasponu od 2% do 5%, ali pod uvjetom da tako izračunata kamatna stopa ne bude veća od administrativne kamatne stope važeće u tom razdoblju za tu vrstu kredita, i to bez utjecaja korektivnog faktora, ukoliko korektivni faktor postoji.